

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Л. А. Бехтер, І. М. Дашко, В. М. Гельман

Методичні вказівки
до виконання курсової роботи з фаху
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності «Економіка» освітньо-професійної програми
«Управління персоналом та економіка праці»

Затверджено
вченою радою ЗНУ
Протокол № 10 від 25.05.2021

Запоріжжя
2021

УДК: 331.5(076)
Г322

Л. А. Бехтер, І. М. Дашко, В. М. Гельман Методичні вказівки до виконання курсової роботи з фаху для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Економіка» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 43 с.

У виданні викладено поради щодо методики виконання курсової роботи з фаху. Окреслено основні етапи роботи – вибір теми дослідження, обґрунтування актуальності, визначення об'єкта і предмета, формулювання мети й завдань, збір і систематизація фактичного матеріалу, опрацювання наукової літератури. Подано вимоги до оформлення і всі необхідні зразки. Вказано технічні особливості оформлення тексту курсової роботи.

Для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Економіка», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління персоналом та економіка праці».

Рецензент

Череп А.В., доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, декан економічного факультету ЗНУ

Відповідальний за випуск

Іванов М.М., д-р економ. наук, проф., завідувач кафедри управління персоналом і маркетингу

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Тематика курсової роботи.....	8
2 Структура курсової роботи.....	9
3 Оформлення курсової роботи.....	14
4 Підготовка до захисту курсової роботи.....	18
5 Керівництво та захист курсової роботи.....	19
6 Лінгвістичні вимоги до тексту курсової роботи.....	22
7 Типові помилки автора курсової роботи.....	24
Рекомендована література.....	25
Додатки.....	27

ВСТУП

Підготовка курсової роботи є однією із форм організації освітнього процесу в університеті. Курсова робота являє собою індивідуальне науково-дослідне завдання, яке є творчим або репродуктивним виконання конкретних завдань щодо об'єктів практичної або наукової діяльності фахівця, що виконується здобувачем вищої освіти самостійно під керівництвом науково-педагогічного працівника на основі знань та умінь, набутих із конкретної та/або суміжних дисциплін.

Виконання курсової роботи з фаху передбачене навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління персоналом та економіка праці». Вона має на меті поглиблення, закріплення та узагальнення знань, які студенти одержують під час засвоєння навчального курсу, а також їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Курсова робота носить навчально-дослідницький характер, вона має містити обґрунтовані теоретичні положення та висновки, сформульовані на підставі аналізу наукової, художньої, методичної літератури, включати матеріали, в яких викладено результати прикладного дослідження проблеми. Тематика курсової роботи з фаху відповідає завданням навчальної дисципліни і узгоджується з практичними потребами освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці»

Результати виконання курсової роботи мають засвідчити рівень знань здобувача вищої освіти з методології наукового дослідження, навчальної дисципліни, а також про сформованість загальних і спеціальних професійних умінь і навичок.

У результаті виконання курсової роботи студент повинен набути таких компетентностей та результатів навчання (знання, уміння тощо):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК15. Здатність аналізувати структуру, механізм функціонування ринку праці, розробляти заходи з його регулювання, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, розробляти і реалізовувати кадрову політику в контексті розвитку трудового потенціалу.

СК16. Здатність використовувати сучасні методи та інструменти управління персоналом, здійснювати раціоналізацію трудових процесів, нормування праці, організацію роботи та оплати праці, оцінку і атестацію, аудит і розвиток персоналу, формувати корпоративну культуру для забезпечення ефективного функціонування системи управління персоналом та досягнення цілей організації.

СК17. Здатність розвивати навички роботи в команді та командного лідерства, використовувати принципи ефективних організаційних та міжособистістих комунікацій, методи управління конфліктами, стимулювання та мотивування до ефективної трудової поведінки працівників.

СК18. Розуміння організації роботи служби управління персоналом, здатність вести кадрове діловодство, використовувати інструменти аналітики для прийняття обґрунтованих кадрових рішень.

СК19. Здатність використовувати програмне забезпечення та цифрові технології для автоматизації системи управління персоналом як бізнес-процесу, приймати цифрові рішення, готувати аналітичні звіти у сфері професійної діяльності.

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники

ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН25. Вміти аналізувати процеси функціонування ринку праці, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, демонструвати знання щодо здійснення ефективної кадрової політики в контексті розвитку трудового потенціалу.

ПРН26. Використовувати сучасні методи управління персоналом, оволодіти знаннями щодо особливостей раціоналізації трудових процесів, нормування, організації роботи і оплати праці, вміти проводити оцінку і атестацію, аудит і розвиток персоналу, формувати корпоративну культуру для забезпечення ефективного функціонування системи управління персоналом та досягнення цілей організації.

ПРН27. Демонструвати навички командної роботи та лідерства, ефективних організаційних та міжособистісних комунікацій, управління конфліктами, використання методів стимулювання та мотивування до ефективної трудової поведінки працівників.

ПРН28. Вміти здійснювати оцінку організації роботи служби управління персоналом, вести кадрове діловодство, використовувати інструменти аналітики та інформаційні технології, готувати аналітичні звіти для супроводження прийняття обґрунтованих кадрових рішень.

Курсова робота виконується у терміни, визначені навчальним планом.

Алгоритм виконання курсової роботи включає:

- вибір теми, визначення об'єкта дослідження та окреслення завдань;
- підбір, вивчення та узагальнення літератури, законодавчих і нормативних документів;
- підбір та обробка практичного, статистичного та нормативного матеріалу;
- складання плану курсової роботи;
- написання теоретичної та практичної частин роботи;
- підготовка таблиць, схем, діаграм, графіків тощо на підставі даних підприємств або статистичних збірників;
- обговорення роботи з керівником;
- редагування роботи з урахуванням зауважень керівника;
- оформлення роботи;
- рецензування;
- захист курсової роботи.

Обов'язки науково-педагогічного працівника, який здійснює керівництво курсовою роботою:

- розробка тематики курсових робіт;
- розробка критеріїв оцінювання курсової роботи;
- надання допомоги студентам у складанні плану курсової роботи і підборі літератури;
- надання консультативної допомоги;
- перевірка виконаної роботи, надання рекомендацій щодо її вдосконалення;
- проведення захисту курсової роботи.

1 Тематика курсової роботи

Тематика курсових робіт затверджується на засіданні кафедри управління персоналом і маркетингу протягом першого місяця навчального семестру. Мета, завдання та порядок виконання курсової роботи, зміст та обсяги окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги визначаються у запропонованому виданні. Здобувач вищої освіти має право обрати тему курсової роботи з переліку тем, визначених кафедрою (але тільки одну тему може обрати студент із однієї групи!), або запропонувати свою тему роботи з обґрунтуванням доцільності її розробки та погодженням із науковим керівником. Доцільно обрати для дослідження проблему, над якою студент працював під час написання рефератів, есе, доповідей конкурсних науково-дослідницьких робіт тощо.

Орієнтовний перелік тем курсових робіт подано в додатку А.

Обравши тему курсової роботи, студент визначає коло питань, які становитимуть її зміст. При цьому потрібно уважно ознайомитися з навчально-методичними й періодичними виданнями, монографіями за темою роботи.

Після цього студентові необхідно продумати зміст курсової роботи, що має відображати ключові питання теми, бути чітким і логічним. Зміст курсової роботи не варто перевантажувати другорядними питаннями, оскільки це призводить до поверхового викладення матеріалу та ускладнює розкриття основних питань.

До змісту, крім вступу та висновків, включають основну частину, що містить 3 розділи, кожен з яких своєю чергою складається з 2-3 підрозділів.

Вибір теми дослідження – перший і дуже відповідальний крок у науковій роботі. У науковій роботі дуже важливо, щоб тема дослідження відповідала нахилам студента, викликала його інтерес. Вибір теми має бути вмотивованим. Для цього треба мати хоча б приблизні уявлення про неї. Отже, перед вибором теми проконсультуйтеся з науковим керівником, окресліть можливі напрямки дослідження.

Курсова робота є першою серйозною науковою розвідкою здобувача вищої освіти! Уже на етапі її виконання виявляється здатність студента самостійно осмислити проблему, уміння вести бібліографічний пошук, аналізувати зібраний матеріал. Курсова робота виконується для того, щоб у кінцевому підсумку здобути нові знання. Відтак необхідно уникати помилкового уявлення про курсову роботу як про твір компілятивний, зітканий із чужих думок, який базується на результатах досліджень інших науковців, викладених у відомих або маловідомих працях.

Безсумнівно, будь-якому дослідникові, а тим більше молодому, важко здобути абсолютно нові знання, оскільки майже в кожній галузі науки працювало не одне покоління вчених і кожне покоління щось додавало до знань, набутих попередниками. Проте за будь-яких умов до студентського наукового дослідження висувається ряд вимог. Автор курсової роботи повинен виявити добру обізнаність із доступною літературою з проблеми,

уміння її аналізувати, робити зіставлення й висновки. Робота має базуватися на самостійно дібраному матеріалі, підкріпленому відомими науковими положеннями, або по-новому інтерпретованому. Студент має навчитися чітко визначати мету й завдання роботи, відповідно до цього систематизувати й аналізувати матеріал, уміти узагальнювати результати пошуків, обґрунтовано формулювати висновки. Виклад матеріалу повинен будуватися на засадах логічної послідовності й безперервності.

2 Структура курсової роботи

Структурні елементи курсової роботи:

- титульний аркуш;
- реферат;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи і джерелом бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошуку документа.

Реферат призначений для надання уявлення про обсяг і зміст курсової роботи. Він має бути лаконічним та інформативним водночас. Реферат розміщується безпосередньо після титульного аркуша, починаючи з нової сторінки.

Складові реферату (Додаток Б):

- відомості про обсяг курсової роботи, кількість рисунків, таблиць, використаних джерелі додатків;
- текст реферату;
- перелік ключових слів.

У тексті реферату має відображатися подана в курсовій роботі інформація в такій послідовності:

- об'єкт дослідження;
- мета роботи;
- методи дослідження;
- результати дослідження та їх новизна;
- взаємозв'язок з іншими працями;
- рекомендації щодо використання результатів роботи;
- економічна ефективність;
- значимість роботи та висновки.

Обсяг реферату – одна сторінка формату А4.

Ключові слова, що є визначальними для розкриття сутності курсової роботи, розміщуються наприкінці реферату.

Перелік ключових слів має включати від 5 до 10 слів (словосполучень), надрукованих великими літерами в називному відмінку в рядок через кому.

Зміст роботи розташовують безпосередньо після реферату, починаючи з нової сторінки. До змісту включають: перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів; вступ; послідовно вказані назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки); висновки; список використаних джерел; додатки.

У вступі до курсової роботи (близько двох сторінок) зазначається актуальність і практична значимість обраної теми, проблеми, що в ній висвітлюються. Дається оцінка сучасного стану проблеми. Важливо відзначити ступінь розробленості теми в економічній літературі, окреслити дискусійні питання, сформулювати мету та завдання роботи.

Основна частина роботи розкриває зміст теми відповідно до основних питань плану.

Виклад кожного розділу роботи слід розпочинати з розкриття сутності справи, з постановки питання, з'ясування сутності економічного явища чи процесу, що аналізується. Потім потрібно переходити до характеристики властивих цьому процесу рис і особливостей.

Положення роботи не повинні бути декларативними. Кожне з них потрібно підкріплювати науковою аргументацією, системою доказів і пояснень. Для підтвердження висновків у роботі можуть наводитися цитати з використаних джерел. Але занадто захоплюватися ними не варто.

Згідно з принципами академічної доброчесності у курсовій роботі авторові необхідно давати точні посилання на цитати, запозичені думки, відомості, статистичні дані тощо.

Висновки розміщують безпосередньо після викладення основної частини роботи, починаючи з нової сторінки.

У висновках наводять оцінку одержаних результатів роботи з урахуванням світових тенденцій вирішення поставленого завдання, зазначають можливі галузі використання цих результатів.

Висновки при цьому повинні бути чіткими, лаконічними, органічно витікати зі змісту роботи, а не зачіпати ті аспекти, які не розкривались автором. Вони мають відображати найважливіші результати студентського дослідження відповідати поставленим завданням.

Текст висновків бажано поділяти на пункти.

Завершується текст роботи бібліографічним описом використаної літератури. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині курсової роботи, наводять наприкінці тексту з нової сторінки. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті. При оформленні бібліографічних посилань і цитат, укладанні списку використаних джерел необхідно керуватися національним стандартом ДСТУ

8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Зразки бібліографічних описів наведено в додатку В.

У додатках подають матеріал, що є необхідним для розкриття повноти змісту, проте включення якого до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу.

Сюди належать таблиці, графіки, схеми та інші допоміжні матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладення чи форму подання не можуть бути включені до основної частини роботи.

Грунтовну характеристику окремих елементів курсової роботи подано в таблиці 1.

Таблиця 1– Характеристика окремих елементів курсової роботи

Елемент КР	Змістова характеристика
Титульний аркуш	Містить дані про ЗВО, в якому виконано роботу, тему, виконавця, ПІБ наукового керівника, а також відомості про допуск роботи до захисту, місце та рік її виконання (Додаток Г).
Реферат	Реферат курсової роботи виконується українською мовою. Обсяг реферату – до 1 сторінки друкованого тексту.
Зміст	Розкриває структуру роботи через назви всіх розділів і підрозділів (параграфів) із зазначенням початкових сторінок. Зміст роботи має відображати сутність досліджуваної проблеми, її складність і логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів мають бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її. Обсяг змісту – 1-1,5 сторінки (Додаток Д).
Вступ	Подається наукове обґрунтування актуальності та значимості обраної теми; формулюються мета й завдання, об'єкт і предмет дослідження; визначаються відмінності від попередніх досліджень (за об'єктом, предметом або методами дослідження), наводиться перелік і сутність застосованих методів дослідження. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», оскільки ці слова вказують на спосіб досягнення мети, а не на саму мету. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що зумовлює проблемну ситуацію й обране для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне та часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага

	дослідника, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи, яка вказується на титульному аркуші як її назва. Методи дослідження треба перераховувати не відірвано від змісту роботи, а коротко й водночас змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору вказаних методів. Використані законодавчо-нормативні та теоретичні джерела. Наводяться основні закони, нормативні акти, що згадуються в роботі, та вказуються автори, які зробили найбільший внесок у розробку досліджуваної проблеми. Практичне значення одержаних результатів. Надаються відомості про застосування отриманих результатів. Обсяг вступу – 2 сторінки.
Розділ 1 Теоретичні дослідження	У цьому розділі автор має продемонструвати свою обізнаність з теоретичними напрацюваннями за темою дослідження, методами їх критичного аналізу, вміння обґрунтувати вибір напрямку дослідження. Структурно перший розділ складається з 3-х підрозділів. У <i>першому підрозділі</i> слід акцентувати увагу на розробленості теми, на теоретичних напрацювань із точки зору економіки праці та соціально-трудоових відносин щодо обраної теми, проаналізувати погляди вчених (у тому числі і власні) на ті чи інші аспекти, виокремити невирішені проблеми, які потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані. У <i>другому підрозділі</i> студент повинен здійснити огляд економічної літератури, продемонструвати ґрунтовну обізнаність зі спеціальною літературою, вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, аналізувати різні підходи, що панують у науковій думці, виділяти суттєве, робити власні аргументовані висновки. Необхідно провести аналіз на основі статистичних даних відповідно до обраної теми і, виходячи з аналізу, визначити проблеми та перспективи розвитку об'єкту дослідження, що аналізується. У <i>третьому підрозділі</i> на основі проведеного аналізу студент відображає власне бачення перспектив розвитку, шляхів удосконалення, вирішення проблем, які були визначені у попередніх розділах.
Розділ 2 Аналіз і оцінка об'єкта дослідження	У другому розділі студент повинен здійснити ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми, викласти результати досліджень на матеріалах конкретної організації не менш ніж за 2 роки.

	У розділі виділяють три відносно самостійні підрозділи, що містять аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності підприємства (установи), галузі, за даними яких виконується дослідження. У першому підрозділі слід дати характеристику сучасного стану об'єкта, що розглядається як база проектування (підприємство, фірма, сегмент ринку тощо). Особливо потрібно визначити стан питань, які розглядаються в курсовій роботі. Підкреслити актуальність роботи з практичної точки зору. У другому підрозділі важливим є представлення матеріалів з практики роботи конкретного підприємства або фінансово-кредитної установи. Ці матеріали треба оформити у вигляді таблиць, графіків, діаграм і обов'язково їх проаналізувати. Аналітичні розрахунки мають бути здійснені за 2-3 роки. Результати такого аналізу дозволять виявити тенденції та причини змін певних показників, напрямки вирішення існуючих проблем. У третьому підрозділі бажано порівняти показники діяльності підприємства з відповідними середньогалузевими показниками, з показниками конкурентів. Таке порівняння дасть змогу охарактеризувати ринкову позицію підприємства, його можливості для подальшого розвитку та шанси в конкурентній боротьбі. Необхідно чітко розмежувати джерела походження використаної при аналізі інформації: що запозичено з літератури, що одержано з документів організації, а які дані здобуто шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо. Обсяг розділу – 15-20 сторінок.
Розділ 3 Рекомендації щодо вдосконалення об'єкта дослідження	Повинен містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Структурно вміщує 3 підрозділи. Характер і зміст заходів, що пропонуються, мають базуватися на аналізі, проведеному в 2-ому розділі курсової роботи. У першому підрозділі на підставі аналізу обраного напрямку дослідження розробляються організаційно-економічні заходи, спрямовані на підвищення ефективності роботи об'єкта дослідження, окреслюються шляхи вдосконалення конкретної сфери діяльності установи, надаються пропозиції щодо підвищення ефективності використання ресурсів на досліджуваному об'єкті з використанням сучасних методів вирішення наявних в установі проблем. Обґрунтовуються головні напрямки вдосконалення стану підприємства на базі застосування сучасних методів і моделей прийняття оптимальних управлінських рішень.

	<i>У другому підрозділі розглядаються концептуальні підходи щодо вдосконалення системи управління діяльністю підприємства (відповідно до тематики дослідження).</i> <i>Третій підрозділ передбачає аналіз зарубіжного досвіду вдосконалення об'єкта дослідження відповідно до тематики дослідження, а також удосконалення чинного законодавства.</i> Обсяг розділу – 15-20 с.
--	--

3 Оформлення курсової роботи

Для виконання курсової роботи слід використовувати стандартні аркуші білого паперу формату А4, підшиті до папки.

Текст друкують через півтора інтервалу. Шрифт: гарнітура Times New Roman, 14 кегль. Поля: зліва – 30 мм, справа – 15 мм, зверху та знизу – 20 мм.

Сторінки курсової роботи необхідно нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок роботи. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють.

Реферат і зміст включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації та таблиці, розміщені на окремих сторінках, також включають до загальної нумерації сторінок.

Розділи, підрозділи, пункти та підпункти роботи потрібно нумерувати арабськими цифрами.

Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою.

Пункти також повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу та підрозділу.

Рисунки (графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони вперше згадуються, або на наступній сторінці. На всі рисунки мають бути посилання в роботі. Рисунки повинні мати назву, яку розміщують під ними. Рисунки слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою. Наприклад, рисунок 2.1 – перший рисунок другого розділу. Зразок оформлення рисунка наведено в додатку Е.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблиці в тексті курсової роботи необхідно подавати відповідно до форми, наведеної в додатку Ж.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться в додатках. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і номера таблиці, відокремлених крапкою. Наприклад, таблиця 3.1 – перша таблиця третього розділу.

Формули розташовують після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Формули в роботі (за винятком формул, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, відокремлених крапкою. Наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу. Номер формули зазначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

При необхідності в середині тексту можуть наводитися перерахування. Перед перерахуванням ставиться двокрапка. Перед кожною позицією перерахування треба ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою, або не нумеруючи – дефіс (перший рівень деталізації). Для подальшої деталізації перерахування треба використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації).

Перерахування першого рівня деталізації пишуть малими буквами з абзацного відступу, другого рівня – із відступом відносно місця розташування перерахувань першого рівня.

Наприклад:

До методів мотивації результативності діяльності належать:

а) економічні (прямі):

- 1) відрядна оплата;
- 2) почасова оплата;
- 3) премії за раціоналізацію;
- 4) участь у прибутках;
- 5) оплата навчання

б) економічні непрямі:

- 1)
- 2)

Для застосування в роботі обирається єдиний спосіб оформлення перерахування.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, необхідно наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони зустрічаються. Пояснення значення кожного символу чи числового коефіцієнта слід давати з нового рядка.

Посилання в тексті курсової роботи потрібно зазначати порядковим номером за списком використаних джерел, виділеним двома квадратними дужками.

При написанні роботи необхідно давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, з яких наводяться дані в курсовій роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій.

На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел із великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке зроблено посилання в роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками. Наприклад, «...у працях [1 – 7]...» або «...у роботах [5, 87]...».

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації. Наприклад, «...(рис.1.2)...».

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках. Наприклад, «...у формулі (2.1)...».

На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено. Наприклад, «... (Табл. 1.2)...».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись». Наприклад, «...(див. табл. 1.3)...».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, в середині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

На титульному аркуші роботи вказується назва міністерства, якому підпорядкований заклад вищої освіти, назва університету та назва кафедри. Нижче посередині великими літерами вказується тема курсової роботи, далі – прізвище, ім'я та по батькові студента, курс, група, факультет і домашня адреса із зазначенням телефону (для студентів заочної форми здобуття освіти), а також прізвище та ініціали наукового керівника із зазначенням його посади та наукового ступеня. Наприкінці сторінки посередині рядка ставиться рік виконання роботи.

Додатки оформлюються як продовження курсової роботи на наступних сторінках. Розміщуються в порядку появи посилань у тексті роботи.

Кожен додаток має починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першою великою симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком має бути надруковано слово «Додаток __» і велика літера, що його позначає. Додатки повинні мати спільну з курсовою роботою наскрізну нумерацію сторінок.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, «Додаток А», «Додаток Б» і т.д.

Додаток, розміщений тільки на одній сторінці, позначається як «Додаток А».

Якщо додаток розміщений на декількох сторінках, то слово «Додаток» та його позначення вказують один раз. На другій чи наступній сторінках пишуть слова «Продовження додатка__» та вказують позначення. Наприклад, «Продовження додатка А».

На останній сторінці додатка пишуть слова: «Закінчення додатка __» та вказують позначення. Наприклад, «Закінчення додатка А».

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад, рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1.) – перша формула додатка А.

Якщо в роботі як додатки використовуються документи, які оформляються згідно з вимогами до документації даного виду, їх копії повинні бути представлені на аркушах стандартного формату з одного боку. На першій сторінці такого документа мають бути зазначені ті ж реквізити, що й на звичайному додатку. У разі відсутності вільного місця перед таким документом вставляється чистий лист, на якому посередині пишуть позначку і назву додатка.

4 Підготовка до захисту курсової роботи

Написана здобувачем вищої освіти курсова робота подається на кафедру управління персоналом і маркетингу у визначений термін для рецензування.

Щоб студенти мали повну характеристику своєї курсової роботи, в рецензії, крім загальної оцінки, має бути вказано:

- загальна характеристика роботи та її позитивні сторони;
- відповідність змісту роботи обраній темі;
- повнота висвітлення поставлених питань;
- рівень самостійності виконання роботи;
- аналіз недоліків із точки зору структури, висвітлення тих чи інших положень, використання фактичних даних, оформлення.

Таким чином, аргументом у підготовці до захисту курсової роботи є рецензія наукового керівника. Рецензія на курсову роботу не містить остаточної оцінки. В ній може бути попередня оцінка у формі висновку: «Робота допускається до захисту» або «Робота не допускається до захисту». Кінцева ж оцінка ставиться після захисту.

Якщо робота не допущена до захисту, вона повинна бути перероблена (допрацьована) студентом з урахуванням рекомендацій рецензента та повторно подана на кафедру.

Робота не допускається до захисту, якщо вона не носить самостійного характеру, списана з літературних джерел або у інших авторів, якщо основні питання не розкриті, викладені схематично, фрагментарно, в тексті містяться мовні помилки.

Таким чином, підготовка до захисту курсової роботи включає усунення помилок і недоліків, вивчення додаткових джерел.

Студент несе відповідальність за зміст кваліфікаційної роботи, дотримання в ній принципів академічної доброчесності та правописних норм, за точність, правильність, коректність і репрезентативність усіх наведених у тексті даних.

5 Керівництво та захист курсової роботи

Керівництво курсовими роботами здійснюється кваліфікованими науково-педагогічними працівниками кафедри управління персоналом і маркетингу, які мають науковий ступінь.

Виконані курсові роботи у встановлений термін студент повинен здати на перевірку викладачеві-керівникові. Викладач перевіряє якість роботи, пише рецензію і повертає студентові для ознайомлення із оцінкою. Оцінка роботи студента має таке формулювання: «Робота допускається до захисту» або «Робота не допускається до захисту».

У рецензії (відгуку) викладач-керівник відзначає:

- повноту розкриття теми та кожного розділу курсової роботи;
- ступінь самостійності студента при виконанні роботи;
- рівень знань, навичок та вмінь;
- аналітичність;
- дослідницьку цінність і практичне застосування;
- використання інформаційних джерел, ПЕОМ;
- якість мовного та технічного оформлення;
- недоліки;
- допуск до захисту й оцінка роботи;
- перспективи та напрямки продовження дослідження.

Курсові роботи є окремими одиницями контролю і оцінюються за наслідками їх захисту перед комісією до початку семестрового контролю знань.

Курсова робота завершується її відкритим індивідуальним захистом. Для захисту курсових робіт створюється комісія.

Робота не допускається до захисту, якщо вона написана на основі застарілої літератури, з порушенням принципу академічної доброчесності, не містить прикладів, не відображає досвіду роботи підприємств і банків або не підкріплена статистичним матеріалом та ін.

До захисту студент готує усний виступ на 3-5 хвилин, у якому окреслює актуальність та значущість обраної теми та характеризує процес дослідження. У ході захисту студент відповідає на запитання членів комісії.

Студентам, які отримали незадовільну оцінку, видається інше завдання і їм встановлюється новий термін виконання та захисту роботи.

Оцінка за курсову роботу виставляється тільки після її захисту. При цьому викладачі обов'язково враховують своєчасність подання роботи на перевірку, якість і змістовність виконаної роботи, практичний аспект,

дослідницький характер роботи, оформлення, а також якість виступу студента під час захисту.

Оцінювання виконання курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням даних 100-бальної шкали оцінювання в чотирибальну шкалу та шкалу за системою ECTS. Об'єктами оцінки є п'ять основних елементів. Для оцінки кожного елемента об'єкта оцінювання застосовуються критерії, наведені в таблиці 2.

Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом трьох років, потім вони списуються в установленому порядку.

Таблиця 2 – Критерії оцінювання курсової роботи

з/п	Критерії та їх характеристика	Оцінка в балах
1	Повнота розкриття теми, якість викладу матеріалу, пропорційність змісту відповідно до плану теми (повна, достатня, неповна, часткова, недостатня).	20, 15, 10, 5, 0 балів
2	Наявність у роботі аналізу альтернативних теоретичних поглядів, характеристики концептуальних підходів провідних науковців, оцінки авторського ставлення до наукової проблеми, системи методів для ґрунтовного комплексного аналізу, висновків за результатами теоретичних досліджень (повна, неповна, часткова, недостатня).	15, 10, 5, 0 балів
3	Обсяг і якість використаної літератури та інших джерел інформації: нормативна база, науково-теоретична література (монографії та публікації в періодичних виданнях), статистичні матеріали, фінансова звітність підприємства (база практики). Науковий апарат у роботі.	15, 10, 5, 0 балів
4	Наявність творчої складової в розкритті змісту теми, вміння користуватися першоджерелами; оформлення схем, графіків, таблиць, діаграм, розгорнутих аналітичних розрахунків і висновків (висока, повна, достатня, неповна, часткова, недостатня).	25, 20, 15, 10, 5, 0 балів
5	Своєчасність виконання всіх етапів написання курсової роботи.	0, 5, 10 балів

6	Загальний вигляд роботи, рівень її мовно-стилістичного й технічного оформлення.	0, 5 балів
7	Якість доповіді при захисті, повнота відповідей на запитання, презентація.	10, 5, 0 балів
	Загальна оцінка в балах.	0-100 балів

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	
A	90-100	«5»	«Відмінно»
B	85-89	«4»	«Добре»
C	75-84		
D	70-74	«3»	«Задовільно»
E	60-69		
FX	35-59	«2»	«Незадовільно» з можливістю повторного захисту курсової роботи
F	1-34		«Незадовільно» з обов'язковим повторним виконанням курсової роботи

6 Лінгвістичні вимоги до тексту курсової роботи

При написанні курсової роботи необхідно дотримуватися наукового стилю мовлення. Його характерними ознаками є: логічність, послідовність, зв'язність думок, доказовість викладу, смислова завершеність, цілісність, об'єктивність, точність, лаконічність, узагальненість, аргументованість, однозначність, докладні висновки, однорідність стилістичного забарвлення. Норми наукової комунікації строго регламентують характер викладу наукової інформації. Стель мови науки є одним із найконсервативніших, тому проникнення до нього елементів інших стилів є неможливим.

Науковому тексту властива об'єктивна модальність. Суб'єктивна ж модальність, що виражає ставлення автора, суперечить загальним принципам побудови наукового стилю. Увага має бути прикута до змісту, а не до суб'єкта. Цим пояснюється використання безособових дієприслівникових форм на *-но*, *-то* (з'ясовано, проаналізовано, розглянуто), займенника *ми* замість займенника *я*. Займенник *ми* та його варіанти (на *нашу* думку, проведене *нами* дослідження) дозволяють представити думку автора як думку визначеної групи людей, наукової школи чи наукового напрямку.

Точність викладу думок забезпечують терміни. Авторів курсової роботи варто пам'ятати, що володіння спеціальною термінологією – один з показників рівня професійної підготовки.

Речення наукового тексту повинні мати чіткі синтаксичні зв'язки. Забезпечують ці зв'язки складені сполучники підрядності: *завдяки тому, що...*, *тоді як ...*, *зважаючи на те, що...*, *внаслідок того, що...*, *з огляду на те, що...*, *в той час як...* тощо. Під час викладу матеріалу варто використовувати похідні прийменники: *протягом...*, *відповідно до...*, *згідно з ...*, *на відміну від...*, *поряд з...*, *у зв'язку з...* тощо.

Доречними будуть лексичні засоби зв'язку, що вказують на джерело повідомлення (*за висловом, на думку, як вважає, як зазначено*), послідовність розвитку думки (*спочатку, насамперед, потім, нарешті, по-перше, по-друге* тощо), суперечливі відношення (*однак, проте* тощо), причинно-наслідкові відношення (*тому, внаслідок цього, до того ж* тощо), перехід від однієї думки до іншої (*звернімося до, необхідно акцентувати увагу на, потрібно розглянути* тощо), узагальнення (*отже, таким чином, викладене вище дозволяє зробити висновок* тощо).

Найбільш часті помилки слововживання та русизми, яких необхідно уникати: (неправильно – правильно): *велика кількість – значна кількість, багато уваги приділялося – значна увага приділялася, хотілося б звернути увагу на те – варто наголосити на тому, в той же час – водночас, перелічені факти – перераховані факти, співпадати – збігатися, у залежності від – залежно від, у порівнянні з – порівняно з, вірно – правильно, задача – завдання, область - галузь, на протязі – протягом, в останній час – останнім часом, в більшості випадків – здебільшого тощо. Типовими помилками уживання прикметників є: наступні, слідуючі замість такі.*

Отже, підвищення інформативності тексту курсової роботи здійснюється мовними засобами. Доцільно застосовувати прийоми, що дають змогу досягти максимальної лаконічності викладу змісту роботи. У науковому тексті необхідно дотримуватися смислової завершеності, цілісності та зв'язності думок, використовувати спеціальну термінологію.

7 Типові помилки автора курсової роботи

Аналіз виконання та захисту курсових робіт дає можливість виокремити найбільш типові помилки, яких припускаються здобувачі вищої освіти як автори:

1. Зміст курсової роботи не розкриває її теми.
2. Виокремлені розділи (підрозділи) не відображають реальної проблемної ситуації, стану об'єкта.
3. Мета не пов'язана з науковою проблемою, сформульована абстрактно й не відображає специфіки об'єкта та предмета дослідження.
4. Не визначена різниця між об'єктом і предметом дослідження.
5. Автор не виявив самостійності, порушив принцип академічної доброчесності (Додаток И).
6. Не зроблено глибокого та всебічного аналізу сучасної фахової літератури з теми курсової роботи.
8. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку й не відображає ступеня розробленості проблеми.
9. Одержані результати не відповідають меті дослідження, висновки – окресленим завданням.
10. У роботі немає посилань на першоджерела або вказано не ті, з яких запозичено матеріал.
11. Бібліографічний опис використаних джерел у списку наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту.
12. Не дотримано наукового стилю мовлення.
13. Порушено чинні правописні норми.
14. Обсяг та технічне оформлення роботи не відповідають вимогам.

Рекомендована література

Основна:

1. Бугаєв М.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посіб. Кропивницький : Видавець Лисенко В.Ф., 2020. 228 с.
2. Безпалько О.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посіб. Київ, 2020. 310 с.
3. Назарова Г.В. Економіка праці : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.

Додаткова:

1. Кодекс законів про працю України. За станом на 20 лютого 2008 р. / Верховна Рада України : офіц. видання. Київ : Парламентське вид-во, 2008. 96 с.
2. Кочемировська О. О. Розвиток трудового потенціалу як чинник економічного зростання України : аналітична доповідь. Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2014. Серія «Економіка». Вип. 16. 108 с.
3. Петрова І. Л. Інноваційний сегмент ринку праці: оцінка тенденцій та перспектив. *Демографія та соціальна економіка*. 2018. № 1 (32). С. 166-180.
4. Петрова І. Л. Нові вимоги ринку праці до освітньої підготовки сучасних фахівців. *Нова парадигма економічної освіти у контексті інноваційної моделі розвитку вітчизняної освіти* : зб. тез Всеукр. науково-практичної конференції. м. Київ. 21-22 листопада. 2019 р. Київ : Вид. НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2019. С. 6-12.
5. Реконструктивний економічний розвиток: основні напрями, ефективність і соціальна справедливість : монографічний збірник / за ред. В. М. Гейця, А. А. Гриценка; Національна академія наук України, Інститут економіки та прогнозування. Київ, 2016. 240 с.
6. Удовицька Є. А., Павленко Т. В., Лободзинська Т. П. Ринок праці : практикум : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка праці та управління персоналом». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 68 с.
7. Структурні перетворення в Україні: передумови модернізації економіки : аналітична доповідь / А.П. Павлюк та ін. Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2012. 104 с.
8. Український ринок праці: імперативи та можливості змін : колективна монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. І. Л. Петрової, к.е.н. В. В.

Близнюк; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». Київ, 2018. 356 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/306.pdf>

9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник Київ : Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.

10. Чорна Н. Ринок праці України: сучасні виклики. March 2020; Economic journal of Lesia Ukrainka Eastern European National University 1(21). 64-73.

Інформаційні ресурси

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. Ст. 2004. Дата оновлення: 23.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 14.04.2021).

1. Міністерство праці та соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>

2. Верховна Рада України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>

3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

4. Наукова бібліотека ЗНУ. URL: <http://library.znu.edu.ua/>

5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

6. Державний комітет України з питань регуляторної політики і підприємництва. URL: www.dkpr.gov.ua

7. Державна податкова адміністрація України. URL: www.sta.gov.ua

8. Пенсійний фонд України. URL: www.pfu.gov.ua

9. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

10. Офіційний сайт законодавства України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

ДОДАТОК А

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Національний ринок праці та рух робочої сили на ньому.
2. Регіональний ринок праці та рух робочої сили на ньому.
3. Ринок праці та його особливості в сучасній Україні.
4. Чинники забезпечення конкурентоспроможності працівника на ринку праці.
6. Конкуренція і мобільність робочої сили.
7. Дискримінація на ринку праці.
8. Моніторинг і прогнозування ринку праці, визначення потреби в кадрах.
12. Національний ринок праці в системі управління зайнятістю.
14. Організаційно - економічні методи регулювання взаємодії ринків праці різних рівнів.
15. Внутрішньофірмовий ринок праці як основа формування соціально-трудових відносин.
16. Політика винагороди як інструмент управління внутрішньофірмовим ринком праці.
17. Розвиток персоналу та його вплив на внутрішньофірмовий попит і пропозицію робочої сили.
18. Вплив співвідношення попиту та пропозиції на ринку праці на ставку заробітної плати, умови найму, рівень зайнятості.
19. Зайнятість як основна характеристика ринку праці.
21. Територіальні пропорції зайнятості.
22. Політика зайнятості населення України.
23. Безробіття і його форми в Україні.
24. Безробіття і його соціально-економічні наслідки.
25. Територіальна та професійна мобільність працівників на ринку праці.
26. Вплив міжнародної міграції на кон'юнктуру ринку праці.
27. Проблеми нелегальної трудової міграції в Україні та шляхи їх вирішення.
28. Міжфірмова мобільність робочої сили.
29. Роль держави в регулюванні ринку праці.
30. Інфраструктура та функції державного регулювання ринку праці.
31. Роль служби зайнятості в регулюванні ринку праці.
32. Недержавні структури сприяння зайнятості в регулюванні ринку праці.

33. Підтримка підприємництва та самозайнятості громадян як один із напрямів регулювання ринку праці.

1. Значення і роль продуктивності в ринковій економіці
2. Продуктивність та ефективність виробництва
3. Науково-технічний прогрес — основа підвищення продуктивності
4. Вплив приватизації на зростання продуктивності
5. Розвиток підприємництва — важливий фактор підвищення продуктивності
6. Скорочення плинності кадрів — важливий фактор підвищення ефективності виробництва.
7. Формування вартості робочої сили на ринку праці
8. Макроекономічні проблеми регулювання заробітної плати в Україні
9. Договірне регулювання заробітної плати
10. Взаємозв'язок цін, заробітної плати й зайнятості
11. Державне регулювання трудових доходів населення
12. Формування і розподіл доходів підприємства
13. Аналіз використання фонду споживання
14. Ефективність систем стимулювання праці
15. Механізм диференціації заробітної плати
16. Ефективність стимулювання поліпшення якості продукції
17. Ефективність стимулювання підвищення продуктивності праці
18. Ефективність оплати праці робітників
19. Ефективність оплати праці фахівців

ДОДАТОК Б

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ НА КУРСОВУ РОБОТУ

РЕФЕРАТ

Курсова робота: 50 с., 5 рис., 2 табл., 2 додатки, 15 джерел.

Об'єкт дослідження – ринок праці та зайнятості України.

Мета роботи – дослідження розвитку ринку праці та зайнятості України, визначення проблем функціонування та шляхів їх вирішення.

Методи дослідження: описовий, порівняльний, аналітичний.

В Україні формується соціально-орієнтована ринкова економіка. Світова практика свідчить про те, що в соціально-ринковій моделі розвитку господарства держава відіграє особливу роль, оскільки на неї покладено широкі функції. Соціальна політика у сфері зайнятості також є однією із функцій держави. Однак системна криза українського суспільства засвідчила неспроможність держави здійснювати ефективне соціальне управління. Виходячи з цього, ситуація на ринку праці залишає бажати кращого, а особливо – у сфері зайнятості.

Сьогодні ринок праці та зайнятості України потребує детального вивчення і створення системи стабільного функціонування для розвитку економіки праці й соціально-трудових відносин.

РИНОК ПРАЦІ, ЗАЙНЯТІСТЬ, НАСЕЛЕННЯ, СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ
ВІДНОСИНИ, ЕКОНОМІКА, СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА, ЛЮДСЬКІ РЕСУРСИ.

ДОДАТОК В

Приклади оформлення бібліографічного опису списку використаних джерел з урахуванням ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 3. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 4. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 5. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 6. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.

	3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири та більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 2. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 3. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 4. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 5. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 6. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.

	7. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 8. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 9. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 10. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Группы интересов у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.): дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лєпіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.

	3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i> . Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.

Бібліографічні показчики	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. показж. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. показж. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. показж. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.

	3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання:	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.

періодичного (журналу, газети)	2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.

ДОДАТОК Г

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Економічний факультет
Кафедра управління персоналом і маркетингу

КУРСОВА РОБОТА

з фаху

на тему: _____

Студентки ____ курсу _____ групи
Спеціальності _____

(ініціали та прізвище)
Керівник _____
(посада, вчене звання, ПІБ)

Члени комісії:

Національна шкала _____
Кількість балів ____ Оцінка ECTS ____

(підпис) (ініціали та прізвище)
(підпис) (ініціали та прізвище)
(підпис) (ініціали та прізвище)

Запоріжжя – 20____

ДОДАТОК Д

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	6
1.1 Безробіття, його форми, причини і соціально-економічні наслідки.....	6
1.2 Види безробіття, та їх характеристика.....	12
1.3 Стан безробіття в Україні.....	15
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	18
2.1 Аналіз стану політики зайнятості України.....	18
2.2 Сучасний стан державної політики зайнятості й соціального захисту безробіття.....	23
2.3 Проблеми зайнятості населення в Україні.....	30
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	35
3.1 Шляхи поліпшення політики зайнятості населення	35
3.2 Заходи щодо зниження безробіття в країні.....	42
3.3 Основні тенденції формування розподілу і використання трудових ресурсів підприємства.....	42
ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	45
ДОДАТКИ.....	48

ДОДАТОК Е

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РИСУНКІВ

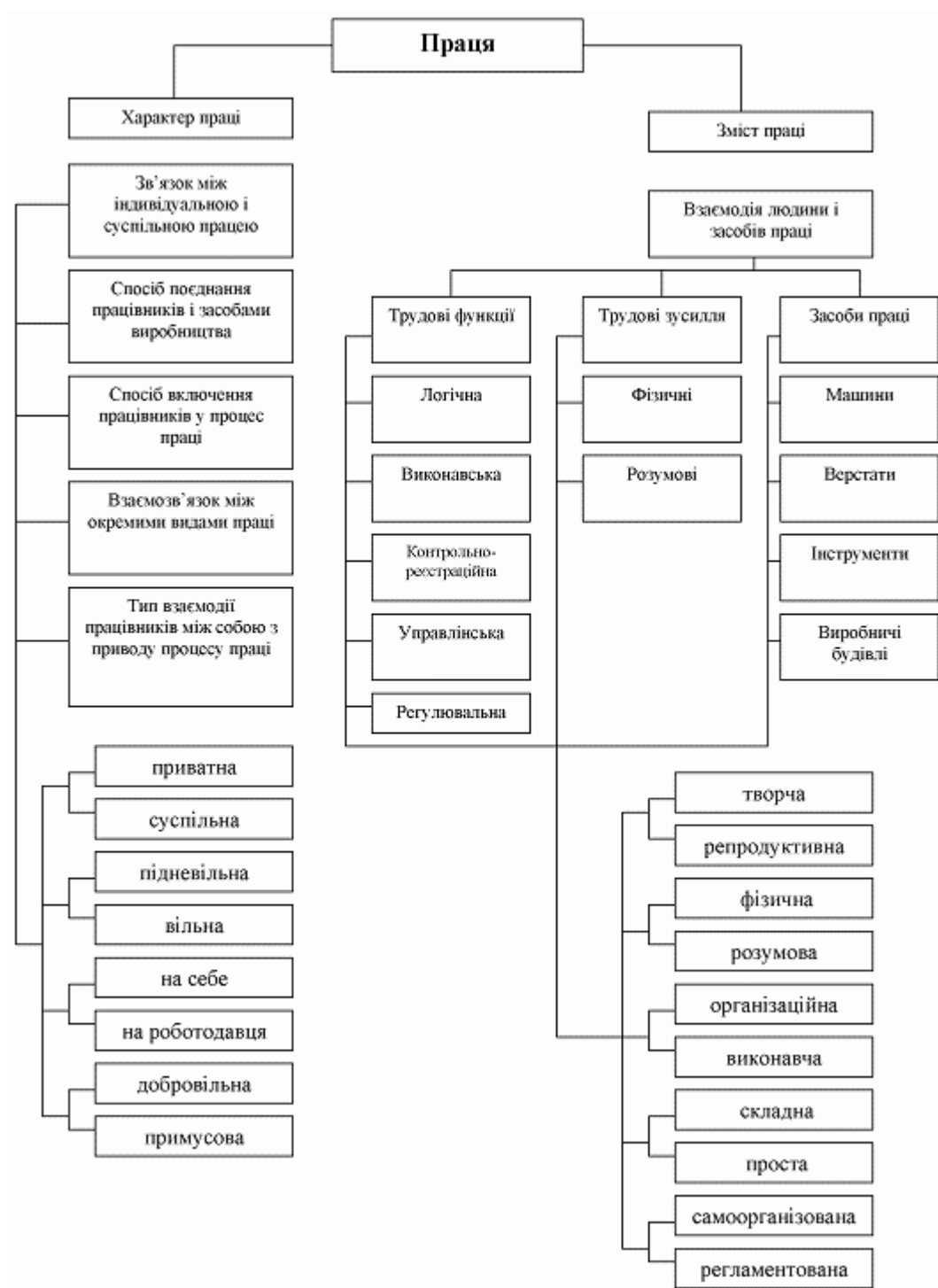

Рисунок 1.1 – Складові елементи категорій «зміст праці» та «характер праці»

ДОДАТОК Ж

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ І ФОРМУЛ

Таблиця 1.1 – Найбільш поширені визначення економічної та фінансової безпеки з погляду різних дослідників

Автори	Визначення понять «економічна безпека» та «фінансова безпека»
Пластун О. Л. [70]	Стан, при якому забезпечуються економічний розвиток і стабільність діяльності банку, гарантований захист його фінансових і матеріальних ресурсів, здатність адекватно та без істотних витрат реагувати на зміни внутрішньої та зовнішньої ситуації.
Ревак О. І. [61]	Забезпечення стану гарантованого збереження і раціонального використання фінансових, матеріальних, кадрових та інформаційних ресурсів і цінностей з метою запобігання загрозам комерційних банків, ефективного проведення банком операцій і угод, а також створення умов стабільного, ефективного функціонування й максимізації прибутку в різноманітних умовах.
Грищенко Р. А. [17]	Не лише стан захищеності інтересів самого банку та його акціонерів, матеріальних, фінансових, інформаційних та інших ресурсів від існуючих і потенційних загроз, але й забезпечення поступального розвитку банку й абсолютного виконання контрагентами прийнятих ними перед банком зобов'язань.
Стрельбицька Л. М. [66]	Здатність протистояти деструктивним впливам у фінансовому секторі та забезпечення виживання в конкурентній боротьбі банківського бізнесу.
Дмитров С. О. [21]	Стан, при якому досягається найбільш ефективне використання ресурсів підприємства для запобігання загрозам і забезпечення стабільного функціонування в даний час і в майбутньому.
Квасницька Р. С. [32]	Стан, який характеризується стабільністю економічного і фінансового розвитку, ефективністю нейтралізації негативних чинників та протидії їх впливу на всіх стадіях діяльності.

$$T_{зр. П} > T_{зр. Д} > T_{зр. ВК} > T_{зр. А}, \quad (1.1)$$

де $T_{зр. П}$ – темп зростання чистого прибутку;

$T_{зр. Д}$ – темп зростання доходів;

$T_{зр. ВК}$ – темп зростання власного капіталу;

$T_{зр. А}$ – темп зростання сукупних активів.

ДОДАТОК И

Витяг із Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII

Стаття 42. Академічна доброчесність

1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Бехтер Лілія Анатоліївна
Дашко Ірина Миколаївна
Гельман Валентина Миколаївна

Методичні вказівки
до виконання курсової роботи з фаху
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності «Економіка» освітньо-професійної програми
«Управління персоналом та економіка праці»

Рецензент *А.В. Череп*
Відповідальний за випуск *М.М. Іванов*
Коректор *Л.А. Бехтер*